

TÄIENDAVA ROHEVÕRGUSTIKU EKSPERTHINNANGU KOOSTAMINE VALGA VALLA TUULEPARGI ERIPLANEERINGULE

Lähteülesanne

1. Tausta info

Valga valla tuulepargi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati 25.10.2023 Valga Vallavolikogu otsusega nr 81. Koostatava planeeringu eesmärk on valida tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu püstitamiseks sobivaimad asukohad ning määrata tingimused tuulepargi ja seda teenindava taristu ehitamiseks, hinnates muuhulgas asjakohaseid mõjusid, sh viia läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeringulahendus on koostatud umbes 7 500 ha suurusele planeeringualale. Hetkel on planeeringu menetlusega jõutud lõpufaasi. Planeering on läbinud avalikustamise etapi. Planeeringu materjalid on avalikustatud Valga valla veebilehel.

2. Tellitav teenus

Täiendava eksperthinnangu koostamine Valga valla tuulepargi eriplaneeringule.

3. Töö sisu ja eesmärk

Koostada sõltumatu rohevõrgustiku eksperthinnang Valga valla tuulepargi eriplaneeringu planeeringulahenduse ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) rohevõrgustiku mõjude käsitlemise kohta. Eksperthinnangu eesmärk on hinnata olemasoleva planeeringulahenduse ja KSH rohevõrgustiku käsitlemise piisavust ning põhjendatust. Hinnata tuleb, kas planeeringulahendus ja KSH-s esitatud järeldused on kooskõlas rohevõrgustiku kaitse, sidususe ja ökoloogilise toimimise põhimõtetega, arvestades kehtivaid ja koostatavaid planeeringuid, asjakohaseid juhendeid ning üleriigilise planeeringu rohevõrgustiku alusuuringut. Lisaks peab ekspert käsitlema avaliku väljapaneku jooksul esitatud rohevõrgustikku puudutavaid seisukohti ning andma hinnangu, kas neis tõstatatud küsimused on planeeringu ja KSH koostamisel piisavalt käsitletud. Eksperthinnangu eesmärk ei ole koostada uut rohevõrgustiku analüüsi, uut keskkonnamõju hindamist ega hinnata kogu keskkonnamõju strateegilise hindamise kvaliteeti tervikuna.

4. Töö lähtekoht

Hinnangu andmisel tuleb lähtuda kehtivatest planeeringutest ning neid täpsustavatest asjakohastest uuringutest ja juhendmaterjalidest. Eelkõige tuleb hinnangu koostamisel lähtuda vähemalt Valga maakonnaplaneeringu 2030+ rohevõrgustikust, alal kehtivate Öru ja Tõlliste valdade rohevõrgustikust, koostatava Valga valla üldplaneeringu rohevõrgustiku kavandatavast täpsustustest, Valga tuulepargi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lahendusest, KSH aruande rohevõrgustiku, taimestiku, linnustiku, nahkhiirte, ökosüsteemide ja veestiku peatükkidest ning avalikustamisel laekunud seisukohtadest. Lisaks tuleb arvestada üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ alusuuringut „Rohe- ja sinivõrgustiku eesmärk ja toimimise tagamine“.

Tellija annab analüüsi koostajale töö teostamiseks nii Valga valla eriplaneeringu ruumiandmed, seletuskirja, KSH aruande ja selle lisad kui ka Valga valla üldplaneeringu tööversiooni rohevõrgustiku ruumiandmete kihi. Tellija tagab eksperdile juurdepääsu planeeringumenetluse käigus koostatud materjalidele ja avalikustamisel esitatud seisukohtadele.

5. Peamised analüüsiküsimused

Ekspert peab hindama, kas planeeringulahenduse 18 tuulikuga lahendus säilitab rohevõrgustiku tugialade ja koridoride ökoloogilise sidususe ning kas KSH-s kasutatud järelalus, et rohevõrgustiku toimimine ei halvene oluliselt, on ruumiandmete ja mõjumehhanismide alusel piisavalt põhjendatud. Samuti kas kavandatud keskkonnameetmed olulise mõju vältimiseks on piisavad. Juhul kui leitakse, et vajalik on rakendada täiendavaid keskkonnameetmeid, siis tuleb need hinnangus välja tuua. Ekspert peab hindama ka avaliku väljapaneku käigus rohevõrgustiku kohta esitatud seisukohtade asjakohasust ning seda, kas planeeringu ja KSH koostamisel on neis tõstatatud küsimusi piisavalt käsitletud.

6. Metoodika

Töö tuleb teha GIS-põhise kaardianalüüsi ja eksperthinnanguna. Suuremahuliste välitööde tegemist (st ulukite liikumist ja elupaiku käsitlevad uuringud) hinnangu mahus ei eeldata. Analüüsis tuleb võrrelda planeeringulahendust rohevõrgustiku kihtide, ELME ökosüsteemide seisundi andmete, ETAK kõlvikute, vääriselupaikade, märgalade, kaitsealuste liikide elupaikade, teadaolevate linnustiku ja nahkhiirte andmete, veekogude, maaparandussüsteemide, teede ja kavandatava taristuga. Vajadusel tuleb teha paikvaatlus nendes konfliktikohtades, kus kaardianalüüsist ei piisa rohevõrgustiku toimivuse või liikumiskoridori säilimise hindamiseks. Ekspertil on õigus kasutada täiendavaid avalikult kättesaadavaid ruumiandmeid ja andmekogusid, kui need on hinnangu koostamiseks vajalikud.

7. Ekspert hinnangu väljund

Hinnang vormistatakse aruandena (docx ja pdf formaadis). Aruanne peab sisaldama metoodika kirjeldust, kasutatud lähteandmete loetelu, avalikustamisel esitatud rohevõrgustikuga seotud seisukohtade käsitlust, planeeringulahenduse mõju hinnangut rohevõrgustiku tugialadele ja koridoridele, KSH rohevõrgustiku osa piisavuse hinnangut ning selget lõppjärelalus. Lõppjärelalus peab sisaldama eksperdi üheselt mõistetavat hinnangut sellele, kas olemasolev planeeringulahendus ja KSH rohevõrgustiku käsitus on rohevõrgustiku kaitse, sidususe ja ökoloogilise toimimise seisukohast piisavalt põhjendatud.

Kui eksperthinnangu mahus antakse ruumiliste keskkonnameetmete soovitusi, tuleb vastavad ettepanekud vormistada ruumiandmetena, eelistatult shapefile- või geopackage-formaadis.

Ekspert tutvustab valminud eksperthinnangut tellijale veebikoosolekul või kohtumisel.

Valminud eksperthinnangu ning selle käigus koostatud ruumiandmete ja muude materjalide varalised õigused lähevad üle tellijale. Tellijal on õigus kasutada eksperthinnangut ja selle tulemusi planeerimismenetluses, avalikustada see ning edastada see menetlusega seotud asutustele ja isikutele.

8. Nõuded eksperdile

Täiendava rohevõrgustiku eksperthinnangu koostaja peab vastama järgmistele miinimumnõuetele:

- eksperdil peab olema vähemalt magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ökoloogia, zooloogia, looduskaitsebioloogia, maastikuökoloogia, keskkonnakorralduse või muul asjakohasel loodusteaduslikul erialal;
- eksperdil peab olema varasem kogemus vähemalt ühe rohevõrgustiku eksperthinnangu, rohevõrgustiku mõju hinnangu, rohevõrgustiku planeeringulise analüüsi või samaväärse töö koostamisel, mis käsitleb ka maakonna-, üld- või eriplaneeringu kui strateegilise planeerimisdokumendi raamistikku;
- ekspert peab tundma rohevõrgustiku planeerimise ja mõju hindamise põhimõtteid, sh rohevõrgustiku sidususe, tugialade, koridore, elupaikade killustumise ja ökoloogilise toimivuse hindamist;
- eksperdil peab olema GIS-põhise ruumianalüüsi kasutamise kogemus või peab töö teostamisse olema kaasatud vastava pädevusega spetsialist
- kasuks tuleb varasem kogemus tuuleparkide, taristuobjektide või muu olulise ruumilise mõjuga arenduse mõju hindamisel rohevõrgustikule ja loomastiku elupaikade sidususele.
- Pakkuja võib kaasata töö teostamisse täiendavaid eksperte, kuid vähemalt üks ekspert peab vastama punktis 8 toodud nõuetele ning vastutab eksperthinnangu koostamise eest.

9. Tööde teostamise periood

Töö teostamise tähtaeg on kuni 30 kalendripäeva lepingu sõlmimisest.

10. Nõuded pakkumusele

- 10.1. Hinnapakumine peab sisaldama kõiki teenuse osutamiseks sisalduvaid kulusid. Hind peab sisaldama käibemaksu.
- 10.2. Pakkumusega koos tuleb esitada töö teostamise lühikirjeldus ja ajakava, mis võimaldab hankijal kontrollida pakkumuse vastavust lähteülesandele.
- 10.3. Pakkuja esitab pakkumuses eksperdi nõuetele vastavuse tõendamiseks eksperdi andmed.
- 10.4. Ekspert ei ole osalenud käesoleva planeeringu ega selle KSH koostamises ega menetluses eksperdi, koostaja või konsultandina, ei ole esindanud ega nõustanud planeeringu koostamisest huvitatud isikut ning ei ole käesoleva planeeringumenetluse raames esindanud ega nõustanud käesoleva planeeringu menetlusse kaasatud huvirühmi või isikuid.

11. Hinnapakumise esitamine

- 11.1. Hinnapakumine tuleb esitada hiljemalt 12.06.2026 kella 12.00.
- 11.2. Hinnapakumine peab olema jõus vähemalt 30 päeva alates selle esitamisest.
- 11.3. Eduka pakkumise valikul arvestab hankija hinnakriteeriumit. Edukaks tunnistatakse madalaima hinnaga pakkumine.
- 11.4. Hankijal on õigus kõik pakkumised tagasi lükata, kui need ületavad hankija rahalisi võimalusi.